

28 juli 2021

Beste mensen,

Het terughalen van de vrouwen en kinderen uit Syrië lijkt op dit moment zowel nationaal als internationaal eindelijk een beetje op gang te komen. Hieronder geef ik een overzicht van de recente ontwikkelingen en ook van de activiteiten van ons platform de afgelopen maand.

Ontwikkelingen in Nederland

Kamerdebat over het terug naar Nederland halen van IS-vrouwen en hun kinderen (1 juli)

Op 1 juli debatteerde de Tweede Kamer¹ op verzoek van de PVV over het terughalen van vrouwen en kinderen uit Syrië. De aanleiding daartoe was het terughalen van Ilham B. op 5 juni jl. De rechtse partijen haalden fel uit naar de Nederlandse vrouwen en stelden dat zij even schuldig waren aan oorlogsmisdaden als de mannen, en om die reden niet meer terug mochten keren in Nederland. De PVV was het meest extreem in zijn bewoordingen, maar ook VVD, CDA, Forum en klein rechts gebruikten scherpe taal. Een positieve houding t.a.v. terughalen werd ingenomen door D'66, PvdA, GroenLinks, Denk en Volt. In hun repliek aan de Kamer hielden ministers Grapperhaus en Kaag hun rug recht. Terughalen zal in incidentele gevallen noodzakelijk zijn om straffeloosheid te voorkomen. Mogelijkheden tot berechting in de regio zijn uitvoerig onderzocht, maar alle pogingen daartoe zijn op niets uitgelopen.

Rechtbank eist dat ook 5 andere vrouwen worden terug gehaald (6 juli)

De rechter heeft het kabinet een harde deadline gesteld van drie maanden² in de zaak over het ophalen van vijf Nederlandse IS-vrouwen. De willen al sinds 2018 dat hun strafzaak wordt beëindigd omdat ze niet bij hun rechtszaak in Nederland aanwezig kunnen zijn. De rechter geeft het kabinet nu nog drie maanden de tijd om te laten zien dat alles in het werk wordt gesteld om de vrouwen op te halen. Anders dreigen de strafzaken gesloten te worden. Voor acht andere vrouwen zijn intussen soortgelijke verzoeken ingediend.

Uitzending documentaire The Return – Life after ISIS (13 juli)

In deze documentaire³, die werd uitgezonden door VPRO 2Doc, krijgen westerse vrouwen in kamp Roj eindelijk een gezicht. Tot nu toe kende het publiek alleen de beelden van zwart gesluierde vrouwen waarmee men moeilijk compassie kon voelen. De vrouwen spraken openlijk over de wijze waarop ze door IS propaganda misleid waren om naar Syrië af te reizen, en hoe ze daarmee in een val liepen waaruit ontsnappen onmogelijk was. Hoewel de NRC⁴ vond dat "kwetsbaarheid en berouw bij de vrouwen ver te zoeken waren", was toonden andere kranten zoals het AD⁵ meer begrip voor de vrouwen.

Samir Azzouz weer vrij (15 juli)

---

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/2020-2021/96#id5e3974d9

² <https://nos.nl/artikel/2388181-rechter-stelt-kabinet-deadline-voor-het-ophalen-van-vijf-is-vrouwen>

³ <https://tvblik.nl/2doc/the-return-life-after-isis>

⁴ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/14/de-is-vrouwen-misten-poffertjes-maar-toonden-geen-berouw-a4050939>

⁵ <https://www.ad.nl/buitenland/jihadisten-zeggen-nu-echte-vrijheid-hadden-we-in-nederland~a379737d/>

Samir Azzouz mag van de rechter zijn proces in vrijheid afwachten⁶. Dat bleek tijdens een zitting in de extra beveiligde rechtbank op Schiphol. Het OM maakte daar bekend dat zij nu Samir A. wil vervolgen als lid van terreurbeweging IS (voorheen was de aanklacht alleen het financieren van een terroristische organisatie). Hij zou volgens het O.M. namens IS een dozijn IS-vrouwen en kinderen hebben laten ontsnappen uit Syrische kampen. De rechtbank volgde het OM vooralsnog niet in die stelling en besloot dat Samir zijn rechtszaak in vrijheid mag afwachten.

Internationale ontwikkelingen

Turkije dringt er bij Nederland op aan zijn IS-vrouwen en kinderen terug te halen uit Turkije (1 juli)

Niet alleen in kampen in Syrië maar ook in Turkije zitten Syriëgangers. Volgens de AIVD zijn dat op dit moment zo'n 25 volwassenen en 55 kinderen met een Nederlandse link. Turkije dringt er bij Nederland op aan hen op te halen⁷. In sommige gevallen loopt dat spaak, onder meer omdat Nederland soms de nationaliteit van Syriëgangers intrekt – tot ergernis van Ankara.

Koerden vinden Nederland kortzichtig (1 juli)

In een nabeschouwing van het plenaire debat in de Tweede Kamer liet Nieuwsuur de commandant van het Koerdische leger aan het woord⁸. Die vertelde dat er in de Koerdische kampen twee soorten vrouwen zitten: overtuigde jihadisten die zich weer aan willen sluiten bij IS, en spijtoptanten die terug willen naar hun eigen land. De Nederlandse vrouwen behoorden volgens hem allemaal tot de tweede groep. Het gaat om 30 vrouwen met 75 kinderen. De Koerden begrijpen niet dat Nederland zich alleen druk maakt over het risico dat vrouwen vormen voor Nederland. Wanneer ze gedwongen worden in de regio te blijven, vormen ze een veel groter gevaar voor de regio zelf. Hij vond het standpunt van Nederland erg kortzichtig.

Europese Raad spreekt zich uit voor repatriëring (2 juli)

In een zaak die was aangespannen door Franse burgers spreekt de Commissaris voor de Mensenrechten van de Europese Raad⁹ zich onomwonden uit voor repatriëring van alle vrouwen en kinderen uit Syrië. De commissaris is van mening dat onderdanen van de staten die partij zijn bij het verdrag die in deze kampen worden vastgehouden onder de jurisdictie van die staten vallen en dat de heersende gezondheids- en veiligheidssituatie in de kampen het leven en de lichamelijke en geestelijke gezondheid van degenen die daar worden vastgehouden, in het bijzonder kinderen in gevaar brengen. Een dergelijke situatie kan niet verenigbaar zijn met het verbod op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling zoals neergelegd in artikel 3 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM), dat door alle lidstaten is getekend.

Andere landen gaan door met ophalen vrouwen en kinderen

Op 16 juli werd bekend dat België een groep van 6 vrouwen en 10 kinderen had opgehaald uit kamp Roj. Het land geeft daarmee gevolg aan zijn beleid om alle kinderen terug te halen, en voor de

---

⁶ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/15/justitie-samir-a-leidde-bevrijdingsoperaties-van-is-a4051109>

⁷ <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/01/turkije-wil-dat-nederland-zijn-is-ers-ophaalt-a4049531>

⁸ https://www.npostart.nl/nieuwsuur/01-07-2021/VPWON_1324262?utm_medium=refferal&utm_source=tvblik

⁹ <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-publishes-her-observations-on-the-repatriation-of-european-nationals-held-in-camps-in-north-east-syria>

moeders het terughalen van geval tot geval te bekijken. Tegelijk met de Belgische vrouwen en kinderen werd ook een Finse vrouw met twee kinderen opgehaald¹⁰.

Op 26 juli maakte de Nieuw-Zeelandse regering¹¹ bekend dat zij een Australische vrouw met twee kinderen gaat ophalen uit Syrië. Australië zelf weigerde de vrouw terug te nemen, maar omdat zij ook de Nieuw-Zeelandse nationaliteit had, sprong de Nieuw-Zeelandse premier Jacinda Ardern voor haar in de bres.

Activiteiten van het platform

Klacht bij CDA over taalgebruik Anne Kuik in Tweede Kamer (30 juni)

CDA woordvoester Anne Kuik leek tijdens Kamerdebatten in juni op te willen bieden tegen Geert Wilders in de grofheid van bewoordingen die ze gebruikte voor de vrouwen in Syrië (het waren "haters" die hun middelvinger hadden opgestoken tegen de Nederlandse maatschappij). Nadat ik Anne zelf erop gewezen had dat een dergelijk taalgebruik niet past bij het CDA, heb ik mijn klacht ook doorgegeven aan partijvoorzitter Marnix van Rij.

Demonstratie bij de Tweede Kamer (3 juli)

Ditmaal werd onze maandelijkse demonstratie gehouden bij de ingang van de Tweede Kamer op het Plein in Den Haag. De opkomst van 17 deelnemers was redelijk, en we waren verheugd met enkele nieuwe demonstranten die voor het eerst meededen.

Ansichtkaarten aan CDA Kamerleden

Precieze aantallen weten we niet, maar we schatten dat er toch enkele honderden ansichtkaarten verstuurd zijn aan Kamerleden van het CDA en andere politieke partijen. Het effect hiervan is moeilijk meetbaar, maar het zal ongetwijfeld hebben bijgedragen aan de bewustmaking van Kamerleden van het onrecht dat we onschuldige kinderen aandoen door hen te veroordelen tot een uitzichtloos verblijf in de kerkers in Syrië.

Vorbereiding resolutie CDA congres

Op dit moment zijn we druk aan het lobbyen onder CDA-leden voor steun aan de resolutie¹² die we willen indienen op het partijcongres van 11 september. Die resolutie roept het CDA op om zijn verzet tegen de repatriëring van de vrouwen en kinderen te staken. Op dit moment hebben we 15 van de benodigde 25 steunbetuigingen binnen. Het congres staat in het teken van de crisis binnen het CDA; door velen toegeschreven aan het gebrek aan een inhoudelijk programma. Wij wijzen erop dat verandering van standpunt t.a.v. terughalen een duidelijk signaal zal zijn dat de partij haar christendemocratische waarden eindelijk weer serieus neemt.

Agenda voor de komende maand

Demonstraties

---

¹⁰ <https://www.kurdistan24.net/en/story/25030-Finland-repatriates-women-and-children-with-links-to-ISIS-from-northeast-Syria>

¹¹ <https://www.bbc.com/news/world-asia-57965825>

¹² <http://kinderenteruguitkalifaat.nl/wp-content/uploads/2021/07/concept-resolutie-V2.pdf>

Er zijn demonstraties gepland voor de zaterdagen 7 augustus (Den Haag, CDA kantoor) en 4 september (Amsterdam, de Dam). Belangstellenden kunnen deze data alvast in hun agenda zetten.

Actie ansichtkaarten

We hebben nog een flinke voorraad ansichtkaarten die verstuurd kunnen worden aan Kamerleden van CDA en andere partijen. Het blijven sturen van de kaarten maakt dat Kamerleden de kinderen niet uit het oog verliezen. Belangstellen kunnen de kaarten gratis bij mij opvragen (adcorten@gmail.com).

Speelgoedactie Breng ze veilig thuis

De Amsterdamse actiegroep *Breng ze veilig thuis*¹³ heeft intussen een flinke voorraad speelgoed ingezameld bestemd voor de kinderen in de Syrische kampen. De actie wordt gesteund door een aantal Amsterdamse kerken en ook de Rotary. Gezocht wordt nu naar mogelijkheden om het materiaal naar de kampen te transporteren.

Vriendelijke groeten,

Ad Corten

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com

---

¹³ <http://www.brengzeveiligthuis.nl/>